

## سواگت

چانهه جي پليٽ چين سان لڳائيندي وصل ڏنو پليٽ ۾ ڇت مان لڏندڙ بلبل لڏي لڏي چمڪيو پئي. کين مٿين جئن چند تلاءَ ۾ ڪريو هجي ۽ نرجيو تلاءَ کي آتما ملي ويئي هجي.

اٺ ڏينهن گذري چڪا هئا، جڏهن وسل هڪ ڳوٺڙي ۾ پنهنجو خود جو درشن ڪري آيو هو. کيس محسوس ٿيو هو. سندس نرجيو سرير ۾ سڄيو آتما جو چند نٿو هو. انجي اند جا ذرڙا، ايلبه سندس ساري سرير کي، ڪپهه جي ريشي جيان ويڙهي بيٺا هئا.

ومل جنهن مهل ريل مان لهي، ڳوٺ تي نظر وڌي هئي، تنهن مهل کيس احساس ٿيو هو، ڳوٺ جي اونداهيءَ جو، جيڪا ڪٿي ڪٿي تنگيل، راهه جي بئين جي رشنيءَ کي گم ڪرڻ جي بيڪار ڪوشش ڪري رهي هئي. ڪلئس ٿڌو ساهه کڄي ويو. سگريٽ جي ڪش هڻي بلبل ڏي وري هڪ نظر اڇلايائين. من ۾ چيائين، مون ۾ هنن ويچارن بلبن ۾ ڪهڙو فرق آهي بلب مون وانگر سمجهن ٿا ته سندن اندر ڪوئي سورج لڪل آهي، جو انڌڪار کي بچائي ڪڍندو، نگر انڌڪار، ڪيئن نه پوريءَ طرح کين ويرهي ويو آهي انڌڪار جي مدد لاءِ ته ڪوهيري جو لشڪر به اچي نڪتو آهي.

هن ننڍڙيءَ اسٽيشن تي ڪولي ڪٿان اچي پرگهت ٿيو چيائين، ”سامان ڪٿان صاحب؟“

ومل ڪوليءَ جي منهن ۾ نهاريو، ”سامان؟... سامان ڪٿندين؟... هڪ ٻئي گهڻي ته آهي.. اڃا هل ليڪن ڪنهن سٺي هوتل ۾ وٺي هل... سامان ڪٿڻ جو نه

سگهين، رستي ڏيکارڻ جوئي سگهين، ڪجهه ته ضرور ٿبو توکي.“  
 ”پهريون ڀيرو آيا آهيو؟“

ومل وٽ هزار انديشا هلي آيا هن سوال تي. پر پنهنجي ننڍڙي بئڱ اندر رکيل، خسيس رقم جو سوچي کلي ڏٺائين، چيائين، ”پهريون ڀيرو آيو آهيان، ان ڪري ئي ته رستي جي خبر ڪانهي. پئڱن ته هتي هڪڙو منهنجو پوڄاري رهندو آهي...“  
 ”ڪهڙي مندر ۾؟“

”مگر ان وٽ مون کي هلڻوئي ناهي.“  
 ”ڇو سيٺ؟“

”پئڱي توکان ڇا لڪيان، پوڄاري ڪنهن ڪنهن وقت پنهنجي اشت ديو کي اهريون ست سريون بٽائيندا آهن، جو هو سڄ پتر ٿي ويندو آهي.“  
 ڪوليءَ چيو، ”ديوتا پتر جوئي ته هوندو آهي. نه ته پوڄاري کيس پوڄي مئي نه سگهي جيڪر منش ديهي ته مل موٽر سان پري پئي آهي، ڪير ڪندو ان جي پوڄا سيٺ؟“

”واهه واهه“ ومل ڪولي ڏي نظر اچلي. قداور ڪوليءَ جي، ڳاڙهي پٽڪي مٿان لتڇي، هڪ عجيب پاڇو، هر بستيءَ هيٺان پٺتي هليو ٿي ويو يا ساڪو روپ ڪولي اڳيان هلندو ٿي رهيو ڳوٺ جي ڪلڙ ڪوٺڙ رستي تان. سگريٽ جي پڇڙي، ننڍڙن ٻوٽن جي جهنڊ اندر اچلي، ومل من مئي من ۾ کجي چيو، ”ڪهڙو بيبڪار ڪم مليو آهي هڪ ليڪڪ کي آدم شماري ... ڇ... ۽ نرين جو هيترو مبي تڪيم هجڻ ... ڦو...“

هڪ ڪچي روڊ تي پهچي ڪوليءَ چيو، ”صاحب هيءُ هٽل هتي سڀ کان سٺي هٽل اٿو.“

ڪولي بمبئڱ مٿي تان لاهي هٿ ۾ جهلي.  
 ومل ڪلئس بمبئڱ وٺي سندس تريءَ تي ڪجهه رپيا ڪڍي رکيا.  
 ڪوليءَ صاحب جي منهن ۾ نهاريو.  
 ومل چيو، ”اڃا ڪجهه ڪپي بمبئڱ ڳري ته ڪانه هئي.“  
 ”نه نه صاحب اها ڳالهه ناهي. توهانجي ڪمري ۾ رڪي ڏيانو؟“  
 ”بس بس گهڻو ٿيو.“ چئي وصل مئنيجر سان ڳالهائڻ لڳو. ڏنڻين ڪوليءَ  
 در تڻين ويندي ويندي تري ڪولي رپين کي چمي ورتو.  
 ”نالو لکايو.“ مئنيجر ڪتاب کوليو.  
 ”ومل...“

”پر ۾ وينل نوجوان جي چانهه جو ڪوپ پليٽ ۾ چانهه اوتيندي ترڪي  
 ويو ۽ پٽ ۾ به تڪر ٿي پيو.“  
 ومل جي نظر جوان طرف ويئي ته جوان اٿي بيٺو، ”ومل... ليڪڪ؟“  
 ومل کلي چيو، ”ليڪڪ ته ڪوئي پيو ومل هوندو فلحال هي بندو ته آدم  
 سماري وٺڻ لاءِ توهانجي ڳوٺ ۾ پڌاريو آهي.“  
 ”ليڪن توهانجو نالوبه ومل آهي بس ڏاڍي خوشي ٿي“ جوان وڏي اچي  
 ومل سان هٿ ملايو.

وامل کيس پاڪر پڪڻ چاهيو. هيڏي ڌاري ڳوٺ ۾ ڪوئي ته پنهنجو هو،  
 ڪوئي ته سنڌي هو، ۽ ”توهان جو نالوبه ومل آهي بس ڏاڍي خوشي ٿي.“  
 ومل من ۾ چيو ”خبر ناهي ڪهڙو عجيب ناتو آهي هن ماڻهوءَ جو ومل  
 سان“

”ويهو چانهه پيئو“

وامل ڪرسيءَ تي ويهي رهيو.

”ومل منهنجو پريه ليڪڪ آهي... توهان ڪڏهن سندس ناول ۽ ڪهاڻيون پڙهيا آهن؟“

”منهنجو پريه ليڪڪبه وملغي آهي. خاص ڪري نالي پلي جو آهي.“  
 ”اڃا؟“ اجنبيءَ هٿ ملايو. ”توهين هتي ڀلا ڪيئن رهندا؟ رهي ته ويندا پر منهنجي گهر هلي رهيو.“  
 ”توهانجي گهر؟“

”عجب ڪٿڻ جو ضرور ڪونهي. مس ته ڪوئي سنڌي هن ڳوٺ ۾ اچي ٿو ۽ هتي گهرجي گهڻا آهن سنڌين جا بس اڳرين تي ڳڻڻ جيترا.“  
 چانهه پيئڻ جي وچ ۾ ايتيون ته ڳالهيون ٿي چڪيون جو ومل خودجي لتچي ڪٿي اجنبيءَ سان هلڻ لاءِ تيار ٿي بيٺو.

گهر ته ڳوٺ جي نموني کان بلڪل بلتر هو. شهر سڪن جي هر چيز ميسر هئي ۽ باٿروم ۾ ٽگيلس ۽ ڪموڊ“ ورائنڊي ۾ چينيءَ جي گينڊي، منهن ڏسڻ لاءِ آرسي، پاسي ۾ مبرش رکڻ لاءِ جاءِ، صلبڻ لاءِ پلاسٽڪ جو لوٽو، گهر جو سارو فرنيچر اچي فارميڪا سان چمڪيل هڪ روم ۾ هڪ صوفا سيٽ به پيل هو. پٽ تي ايراني غاليچو، هڪ پٽ ۾ شيشي جو ڪٽلبن کي جاچڻ لڳو ته اجنبيءَ چيو، ”هي ڏسو ومل جي ليڪڪن جو سڄو سيٽ مون وٽ آهي. سندس سڀ ناول ۽ ڪهاڻي سنگره ڏسندا جن ۾ ومل جي هڪ به آکاڻي هوندي، سا مخزن مون وٽ ضرور هوندي.“

ومل سگريٽ ڊڪڙي، ”اڪه ماري پڇيو، ”تو ته پريتما وانگر پيار ڪيو آهي، پر ڄاڻين ٿو شهر ۾ سندس ناولن ۽ آکاڻين تي نڪتچيني ڪندي تنقيدنگارن ڪنپ ڪنپ پٽي رکيو هوندو؟“  
 ”آه“ اجنبيءَ ٿڌو ساھ ڪيو.

”ڏسجي ويهي، ومل تمام گهڻو ته ڪونه لکيو آهي.“

چاتيءَ تي هٿ رکي اجنبيءَ چيو، ”آه مون لاءِ ته سندس هڪ ناول غسبس هو موهت ٿي پيس سندس لکڻيءَ تي.“

”اهڙي ڪهڙي ڳالهه آهي هن ليڪڪ جي، جيڪا توکي خاص وڻي آهي؟“

”ڪمال آهي خود سندس فڪن هوندي به توهين سندس لکڻيءَ جي جادوءَ کي سمجهي نه سگهيا آهيو؟ يا اڳ وٺو؟“

”مان ته کيس رواجي ليڪڪ سمجهندو آهيان.“

”دوست هن ليڪڪ جيڪا سمجهه ۽ پريم جي دنيا مونکي ڏني آهي نه، سا ڪوئي ليڪڪ نه ٿئي سگهيو آهي.“

ومل کي پيار اچي ويو هن اجنبي شخص تي. کلي پڇيائين، ”تون ڇا ٿو سمجهين، تنهنجو ليڪڪ ڪيتري عمر جو هوندو؟“

”هوندو ٽيهن سالن کن جو...“

ومل جي انر مان هڪ گرم گرم ڪش پاهر نڪتو ”ڪاش مٿي جي وارن ۾ هيترن اچن وارن جو فصل نه لڳل هجي ها؟“ ومل جي من ۾ آيو ”هڪ وار ڇڻي ڏيان، مان آهيان ومل...“ ليڪڪ نه ٻڌي ڪرڻ سان هڪ مزو هليو ويندو. هڪ ڀاڻڪ جي تصور ۾ هڪ پريه ليڪڪ جي جوان مورت ياچانڪ مٽي پيڙي ٿي ويندي. دل جي هڪ گهري جنبي تي قلبو پکيندي ومل چيو،

”دوست تون جنهن ليڪڪ جو شراڌالو آهين، انکي ڪڏهن ڏسڻ جي ڪوشش به نه ڪئي اٿئي؟“

”ڪاش مان کيس ڏسي سگهان، ڪاش هو ڪنهن فلم ۾ ڀارت ڪري ۽ مان اها فلم گهريلئي، هت يچي سڀني مٿ ۾ سنڌين کي فري ڏيکارين.“

ومل جو سرو تن بدن ڪنهن جزبي سان ڪناتار پر جي ويو. کلي چيائين،

”ڇا پيو ڏسين پيارا؟“

پوڄاريءَ ۾ مرڪي چيو، ”سوڇيان پيو جنهن ديوتا کي توهان جهڙا پالڪ  
نصيب ٿيا آهن. جن جي منهن ۾ هيڏي مٿيا آهي سو ليڪڪ ڇا هوندو  
اچڻوئي پوندو مونکي توهانجي شهر ۾.“

چانهه سان ڀريل پليٽ ۾ اڇلج ڇت وارو بلب چمڪي رهيو هو. ڳوٺ مان  
آدم شماري جو تعداد لهي آيس. اڄ پوڄاريءَ جي ڀاو پري ياد چانهه جي  
پليٽ ۾ چمڪي اٿي آهي